

# СВОБОДА SVOBODA

## УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK XLVI Ч. 17 Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 22-го січня 1938.

No. 17, Jersey City, N. J., Saturday, January 22, 1938.

VOL. XLVI

ТРИ ЦЕНТИ

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ

ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE

### ПО ВЕЛИКИХ РИБАХ — МАЛІ

ВАШІНГТОН. — Переговоривши з кількадесятьма великими підприємцями про економічне положення краю, президент Рузвельт тепер задумав поговорити з кількадесятьма малими підприємцями, щоб довідатися про їх клопоти і вислухати їхню думку про зараду лиху. Він буде вибирати тих малих підприємців з різних ділянок, щоб почути різні гадки, навіть такі, які себе взаємно заперечують. Шойно з тих гадок він виробить собі свій власний погляд.

### ПЕРЕДБАЧАЄ ПОВОРОТ ДО ДОБРОБУТУ.

ВАШІНГТОН. — Предсідник американського союзу промисловців, Честер, подавав свої думки перед сенатським комітетом безробіття. Зпочатку він нарікав на уряд і казав, що уряд стримує поворот до добробуту, тим, що забирає фабрикам усіх прихід і через те не дає їм змоги розбудувати нові підприємства. Він навіть, що в 1929 році, коли то Америка осягнула була вершок свого добробуту, американські компанії витратили 28 біліонів доларів на розбудову підприємств. У яких знайшли варстати розбудувати нові підприємства. В останніх роках фабрики не витрачують нічого на розбудову, бо не мають звідки. Далі Честер сказав, що на основі квестіонара, розсланого по різних великих компаніях, він може твердити, що в Америці скоро прийдє до повороту повного добробуту. Фабрики мають тисячі різних придуманих нових ідей і нових винаходів. Потрібно тільки грошей, щоб розпочати продукцію тих річей. Тому уряд мусить дати змогу приватному капіталові розігнатися.

### МОЛОДИЙ РУЗВЕЛТ ОБОРОНЯЄ БАТЬКА.

НЮ ЙОРК. — Син президента Рузвельта, Джеймс, мав прилюдну дебат з одним політиком про реорганізацію адміністрації та про те, чи президент Рузвельт прямий диктатор. Він вивязався добре в тій дебаті і казав, що його батько завжди не прямий до диктатури і що має наекрізь демократичні погляди. Молодий Рузвельт показував, що диктатура всяди мислила до середини демократичної системи, тільки з боку. Впроваджували її люди, які явно поборювали демократію.

### ЗАКИДАЄ АРХИТЕКТАМ ДОЛЯРОХАПСТВО.

НЮ ЙОРК. — Комісар ньюйорських парків, Мозес, прилюдно закинув архітекторам, які укладали план ньюйорського будинку на надходячий світовій виставі, що вони, щоб дістати більшу заплату, зробили на власну руку такий великий проєкт павільйону, що його кошти винесуть один мільон доларів більше, ніж це було у плані. Плановано \$1,600,000, а тепер покажуться, що кошти будуть винесити \$2,600,000. Архітектори заперечили цей викид.

### ЕПІСКОП УСУНУВ ГОЛОДУЮЧОГО ДЕКАНА.

МЕМФІС (Тенесі). — Єпископ Мейксон усунув з посади декана Ізраєля Гардіна Ное, який голодом хотів доказати, що на світі є чуда і що він потрапить вивержати 40 днів цілковитого посту, виконуючи притім усі свої священні обов'язки. Поки що він вивержав 18 днів. Декан Ное перед тим своїм останнім постом цілував і їв також не їв нічого крім помаранч. Після цього 40-денного посту він обіцяв цілий рік цілком нічого не їсти, щоб тим доказати, що тіло під впливом Божої ласки може поломити всі закони природи і може обійтися без матер'яльного харчу. Єпископ Мейксон наперед умовляв декана, щоб він спокійно голодував і жив природним життям. Колиж це не помогло, він усунув декана. Кажуть, що декан Ное дуже глибоко вражений тим усуненням.

### ВІСІЛАЮТЬ ЧЕКИ БЕЗРОБІТНИМ.

ОЛБАНІ. — Нюйорськийстейт приготується вислати 250,000 чеків як підмогу безробітним, що випливає з їх безробітності безпечення. Ці чеки пересібно виносіть \$11.50. Про допомогу зголосилося біля пів мільона людей, але половину відкинули, тому, що ті люди не подали достаточних інформацій про те, де передтим працювали.

### ЗАКИДАЮТЬ МІСТУ ШПИГУНСТВО.

НЮ ЙОРК. — Юнія робітників підземної залізничної „Інтерпендент Собвей Систем“ внесла до міського комітету взаємин праці зажалення, що заряд підземної залізничної, що є міським підприємством, zatrudнює агентів, які шпиґують робітничий рух і перешкаджають організуванню робітників.

### МЕКСИКО ПЕРЕСЛІДУЄ ЖИДІВ.

МЕКСИКО СІТІ. — Не звертаючи уваги на свій соціалістичний характер, мексиканський уряд переслідують у себе нагінку проти жидів, головню тих, що приїхали по війні. Уряд старається їх якоюсь позбутися. Мексиканські часописи поміщують довгі заклики з великими протижидівськими заголовками, закликаючи мексиканців до боротьби з жидівськими підприємцями.

### ДО ХВАЛЬНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬНИХ УСТАНОВ, ТОВАРИСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ

П'ять років тому Товариство „МУЗЕЙ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТБИ УКРАЇНИ“ в Празі визначило день свята проголошення двох великих історичних актів, 22 січня 1918 р. та 22 січня 1919 р. про самостійність і соборність України, днем Музею Визвольної Боротби України. З нагоди 20-літнього ювілею від дня проголошення самостійності України управа Товариства „Музей Визвольної Боротби України“ звертається до всіх українських установ, товариств і організацій з великим проханням перевести в себе збірку пожертв до завершення справи будівлі Дому для Музею в Празі та закликати всі свої філії до влаштування гуртових збірок на згадану шлях впровадження ювілейного 1938 року, а надто в день свята 22 січня.

Зібрано за той час округло 200 тисяч Кч., але цієї суми замало, щоб будувати або купити Дім. Врятує це прийняти 10 тисяч доларів до суми, потрібної для будівлі скромного двоповерхового Дому та на його внутрішні спеціальні улаштування для потреб Музею.

Нехай кожний український громадянин, кожна українська громадянка, кожна українська установа чи організація візьме до свого серця наш заклик: ВРІДОВЖ ЮВІЛЕЙНОГО 1938 РОКУ ЗАБУДИМО ДІМ ДЛЯ МУЗЕЮ В ПРАЗІ!

Товариство „Музей Визвольної Боротби України“ в Празі.

### ОБМАНЦІ, ЩО ВЕРБУВАЛИ НА РОБОТУ У ФРАНЦІЇ.

Під замітом такого обману арештували Хаїма Топерника з Майдану Пеніського, повіт Броди, й Самуєля Габєргорна з Львова. Оба вони виманювали від селян по 150—200 золотих від особи на кошти вироблення „документів“ та на кошти згодної подорожі до Франції.

### ДЕБАТ В МАНІТОБСЬКІЙ ЛЕГІСЛАТУРІ НАД БОЙКОТОМ ЯПОНІЇ.

Лейбористські посли і посол комуністів поставили у манітобській легіслатурі внесок, щоб перевести загальний бойкот японських товарів і проєкти доміну, щоб вона заборонила вивіз військових товарів до Японії. Посли з правих партій спротивилися резолюції, доказуючи, що провінція не може втручати до перерозподілу доміну. Посол Вебб сказав, що такий бойкот відбиває шкідливо на фермерській індустрії, бо Канада вивозить до Японії головню муклу, шовку і дерево. Справа скінчилася нібито.

### ЩО МОЖЕ МАЧУХА...

Недавно викрили у Варшаві школу малолітніх злочинців. Від довгого часу пропадали там діти у віці від 8—12 літ, які, хоч і повертались по кількох днях додому, проте, вкравши шконебуду із хати, щезали знову.

Згодом поліція впала на слід того дивовижного явища і взяла на око один дім на вул. Мокотівській, до якого вечірню порою входили щоденно кілька молодих хлопців. Виявилось, що вони приходили до хати відомого злодія, Станіслава Грата. Коли вночі поліція прийшла до його мешкання, застала там 12 молодих хлопців. Цікаве, що Грат пухав таких хлопців, які мають мачухи. Він навчав дітей красти й по кількох таких „лекціях“ вибирав найздібніших та посилав їх на „практичні вправи“. За принесену добичку давав їм малі грошові квоти на харч, кіно й ласощі. Хлопці були добре виховані своїм „працедавцем“ і „виховником“, бо підчас поліційного допиту жалувалися, ревно заливаючись слізьми, мовляв, маюють у хаті справжнє пекло, бо кляті мачухи так знущаються над ними, що годі вивержати.

У висліді того всього Грат посадив на кілька літ до в'язниці, а зманираних хлопців віддав під опіку батькам.

### ФЕДЕРАЛЬНА КОРПОРАЦІЯ ДЛЯ ВИДОВЖЕННЯ ФАРМЕРІВ.

Перед конгресовою комісією Ровела, яка тепер засідає в Ріджайні, виступила саскачевонська торговельна палата з новим проєктом видоуження фермерів. Торговельна палата пропонує велику федеральну позичкову корпорацію, яка перебрала на себе всі фермерські моргеджі, причім був би знизжений довжний капітал і відзнякова стопи. Іншими словами, задовжені фермери стали б довжниками доміні, на що вона зовсім певно не згодиться.

### ПОДАВАТИ РУКУ НЕГІГІЄНИЧНО.

Румунський міністер освіти аборунняч уніям середніх шкіл витатися й прощатися з лапаванням рук, бо в той спосіб можуть переносити різні інфекції. Учні мають видавати собі поклик підношенням правої руки.

### НЕБЕЗПЕЧНІ ПАПІРОСИ.

Поліція арештувала двох залізничних злодіїв: Шльому Бочкера й Арнольда Бернфельда, мешканців із Кутя. Вони усиляли пасажирів затроєними папіросами й обрабляли їх. Тереном їх діяльності були переважно шляхи на лінії Варшава-Вільно.

### ФІЛЬМ „КОСЦЮШКО ПІД РАЦЛАВІЦЯМИ“ ЗГОРІЛА.

У Львівській лабораторії „Фалінга“ в Варшаві скоївся вибух у режисерській кабінеті. По вибуху спалахнула пожежа, що тривала годину. Втрати є коло пів мільона золотих. Згоріла м. і зовсім ново-накручена фірма „Косцюшко під Рацлавіцями“. Головною роллю в цій фільмі грає артист львівського театру, Бялошійський. Підчас пожежі полеклися приватні режисери Ю. Лейтес, асистентка І. Раковська й режисер Майблом.

### ІСТОРІЯ БОЧВІКИ З ГРІШМИ.

Львівський суд займався цікавою справою бочки з грішми, що пропала з городу Григ. Лефлера у Мшані під Львовом. На основі скарги Марії Малихової, основні її продаючи тому кілька літ ґрунт у Мшані, застеріг собі, що як Лефлер знайде там бочку з австрійськими монетами, то має звернути йому в цілості. Незабаром йдемо, якого відправив Лефлет, повідомив Малихову, що бочку викопали й гріші продали у Львові якомусь Самуїлові Флюхтерюві. Коли Флюхтер, заінтересований правим заступником Малихової, не заперечив, що купив частину монет, а Лефлер не хотів звернути викопаних грошей, Малихова спрямувала справу на судову дорогу.

### СВІТ В ОБРАЗКАХ



КАПІТАЛ І ПРАЦЯ.

Між представниками промислу, фінансів і праці, що відвідали оного президента Рузвельта та домагалися заяви уряду в господарських справах, був Джан Л. Луїс, голова Комітету Промислової Організації, й Овен Йонг, речник промисловців.

### „СОБОРНА УКРАЇНА“

ФРАНКФУРТ НАД МЕНОМ (Німеччина). — Ча-сопис „Франкфуртер Фольксблат“ з 12 грудня 1937 р. приносить передову статтю, затитуловану „Соборна Україна“, а написану Густавом Штебе. Автор пише, що в середині Європи живе понад 40 мільонів українців, про яких не хоче нічого знати Ліга Націй і про яких не говорять на ніяких міжнародних конференціях великих держав, коли обговорюють міжнародні спори і різні несправедливості. Та проте здійснити свій державницький ідеал. Не зломити цього народу ні большевицька навала, ні ті закони про „охорону меншин“, через які український народ карається під різними окупантами.

### Згадає давню і нову історію.

При цій нагоді автор пригадає давню українську культуру, знищену царатом. Пригадає відродження українського держави й ті українські події, що повстали підчас світової війни з українських полонених у Німеччині, що пішли боротися за волю України. А далі згадає за розгромлення української держави червоною Москвою.

### Відродиться в крові.

„Соборна Україна“ як ідеал, пише автор, живе далі в серцях мільонів українців. І буде так, як це відрізняє українці, що большевицизм буде знищений, вибухне ще нова революція і в її вогні здійсниться давній український державницький ідеал.

### МУЗЕЙНЕ МІСТЕЧКО.

КИЇВ. — У Каменяцької Подільської улаштувають стару „турецьку фортецю“ й улаштувають у ній „музейне містечко“. В музею є кімната з портретами Хмельницького, Гонта, Залізняка і Кармелюка, що був колись увязнений у тій в'язниці.

### КНИЖКА ПРО БЕЗРЕСТЕЙСЬКИЙ МІР.

БЕРЛІН. — Вийшла німецька книжка про мирові переговори в Бересті. Написав її Теодор Крегер. Заголовок: „Берестя-Литовське, початок і наслідки світового обману“. Книжка має 302 сторінки друку. Представлено в ній початки большевицької революції в 1917 р., а найбільша частина книжки є присвячена мировим переговорам у Бересті на початку 1918 року. Автор каже, що в Бересті скрісталізувались перед світом перший раз національні фронти колишньої Росії. Там показали большевици вперше своєю брехливу й обманну дипломатичну тактику, якої держаться й досі, а це: одне заявляти назверх, друге робити вдома. Дуже багато містця присвячено в тій книжці українській визвольній боротьбі. Українців, що були делегатами на цій конференції, представлено великими патріотами.

### „ПІДКАРПАТСЬКІ КАЗКИ“.

ПРАГА. — Появилася накладом Державного Видавництва збірка „Підкарпатські казки“. В збірці є 21 казка, зібраних В. Гренджою-Донським у Мармароші.

### КАРА ЗА ПРАВДУ.

МОСКВА. — Письменника Макарова арештовано, а його повість „Міша Курбатов“ сконфісковано, бо в тій книжці автор піддав гострій критиці адміністрацію і виконання советської політики. Він представив гірку долю робітників і те було головною причиною його арештування.

### ФРОЙД ДО МОЛОДІ.

ВІДЕНЬ. — Світової слави творець психоаналізи, проф. Фройд, говорив про нетолерантні настрої серед молоді. Казав, що в школах учать молодь усього, але не вчать найважливішого: шукати співжиття з людьми. Казав далі, що добре виховання повинно наказувати людині шанувати чужу індивідуальність. Молодь зробила добре, як би за прикладом давніх часів слухала рад старших людей і користувалась їх досвідом. Фройд говорив іще й про те, що молодий чоловік повинен присвятити спеціальну увагу справі добору своєї товаришської життя, бо родина є і все буде підставою моральності народу.

### „ВІДОМИЙ“, АЛЕ КОМУ?

ПАРІЖ. — Московська газета „Последняя Новості“, що виходить у Парижі, подає новину про якогось „українського письменника“ Бунду, що є „відомий“ у Галичині та працює над виставою польської фільми „Косцюшко під Рацлавіцями“. Українці, що живуть у Франції, не годі за дива вийти, що москалі знають якогось „відомого українського письменника“, про якого вони досі нічого не чули.



**"СВОБОДА" (LIBERTY)**

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays  
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.  
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Registered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.  
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103  
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.  
4-0807.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

**ВІД НИНИ...**

Від 22. січня 1919 року ми стали формально такою нацією, якою перед тим ніколи не були. Правда, вже Володимир Великий ходив походом над Дністер, щоб відбити українські землі й наново зєдинити їх з Києвом. І Богдан Хмельницький відвоював, що відіб'є всі наші землі й визволяє увесь наш нарід. А можна припускати, що й Мазепа був би взв'язав за те велике діло, як би не трагедія під Полтавою. І багато чого іншого можна навести з нашої історії, щоб довести, що ідея Соборної України як не жила то принаймні тілила в головах і серцях народу нації. Та єдиний історичний документ, щодо якого не може бути жодного сумніву, коли мова про виявлення української державницької ідеї. Тим державним актом є Акт з 22. січня 1919 року, який визнає для цілого українського народу на всіх його землях тільки ЄДИНУ НЕЗАЛЕЖНУ УКРАЇНСЬКУ НАРОДНЮ РЕСПУБЛІКУ.

Довго, дуже довго треба було українському народові ждати, щоб здійснилась ота віковична мрія, якою жили і за яку вмирили мільйони кращих синів України. І то щоб здійснилась як не фактично в повному змісті, то принаймні щоб здійснилась формально, себто, щоб виявила себе також і формальним державним актом, та ще дотого й у столиці Соборної України — в Києві. І ось тому треба вважати день 22. січня 1919 року таким днем у нашому ідеологічному і державницькому розумінні, в якому наш соборницький ідеал перейшов від літератури і клічів до дійсності. Бо проголосили ми його тоді, коли мали дійсно свою державу і свою владу.

Нам не вдалося вдержати рідну державу — від синього Дону до синих Карпат. Нас наново розшматовано. Цього ворожі сили могли доклати і доклали, користаючись нашим хвилиним безсиллям. Та не змогли забрати від нас нашого державницького ідеалу. Правда, і тепер тут і там виривають різні політичні "комбінації", що допомагають "вороженькам" розшматовувати і соборницький наш ідеал, але ми віримо, що й те буде розшматоване новою кріпавою дійсністю, коли то підніметься український нарід, щоб у вогні й крові наново здійснювати Акт Злуки, проголошений у Києві 22. січня 1919 року.

Та поки це станеться (а може статись кожною хвилиною), треба нам пам'ятати, що цей наш соборницький ідеал може бути здійснений тільки власними силами, тільки власними жертвами цілого українського народу. Якщо ми будемо сподіватись до тих жертв, щоб нашу осміяли. А щоб бути спосібним зложити в тім найвищій моменті й найбільшій жертві, треба до такої жертвенності постійно підготуватись. Треба вже тепер постійно жертвувати і працювати для того, щоб скоротити муки української нації й приспішити прихід того моменту, в якому буде можна пригадати світові, що Акт з 22. січня 1919 живий, що він справді здійснюється.

Гнат Крашанко.

**В СТАРІМ ЗАМКУ**

Історична повість.

(9)

— Я тут в дорозі з вами не потребує запускати в ніякі розмови. Що мені треба знати, вже знаю, — Солоняк відповів цілком спокійно. — Як докопче хочете знати, хто я, то ходіть зо мною на замок. Скаже вам підстароста.

— Який підстароста?

— Мабуть якийсь Кіндіс.

— То я підстароста Кіндіс.

Солоняк глянув на нього, здохній шалку, назад зажав і каже:

— Так треба було зараз сказати! Я непотрібно втратив стільки часу, як непотрібно псували собі кров.

— Що це? Що за гру граємо з собою?

— Я не граю жадної гри. Я гінець ясновельможного полковника, моголівського. Я від нього в листом до вас.

Ці слова трохи стріжили Кіндіса. Він будтоби успокоївся і злагіднів, кажучи:

— Так було зараз говорити! Мене тут посадив староста.

Тепер на місце польського старости прийшов козацький полковник. То так, начеб він мене посадив тут. Чейже хтось потрібний тут, щоби держав

лад і обезпечив межу проти невірні.

— А відкиж я міг знати, що то саме ви той Кіндіс. Чейже перед кожним стрічним не буду бити поклонів.

— Ну, ну. Ідьте за мною!

Кіндіс свиснув на хорти, котрі побігли між хати за іншими собаками, і пустився клусом доріжкою до замку. Солоняк також потис коня і пустився за підстаростою.

Суперечка і пізнша розмова вже й трохи людей з домів виманила на майдан. Жиди стояли перед хатами. Якогось хлопця хорт вхопив за штани, та коли почув свист, пустив його і побіг до підстарости. По дорозі шапки і ярмурки сховувалися з голов, люди кланялися низенько, начеб то їхав сам гетьман, або й ще більша фігура. Від містечка дорога трохи підіймалася вгору. Місток через фосу до брами замку трясся і тріщав під кіньми. Фірткою прибрали віхали на подвір'я.

На подвір'ю Кіндіс свиснув так, що Солонякові аж в голові закололо. Зпід шопи височів хлоп в конопній сорочці і малий хлопчина в корот-

кій свитці. Вони взяли коня Кіндіса. Солоняк зсунувся по волі з коня і, не кажучи нічого, став коневі попускати попури. Бачучи, що підстароста стоїть, виявляючи своїми рухами і лицем нетерпеливе викидання, Солоняк став поводити порпати в своїй торбі. Добув пакет, загорнений в хустині. Розгорнув хустину, вийняв два листи і подав їх Кіндісові. Цей взяв листи і промовив:

— Ходіть до хати. Там в кімнаті надоліни розгоститеся.

— Спасибі вам, та вперед мушу подбати за коня і бесаги.

На це підстароста не сказав нічого. З листами пішов до хати. Вже смерклося. Печеміше робилося на подвір'ю, обведеним високим муром. Пораючись коло коня, Солоняк балакав з парубком підстарости. Сам здохній бесаги. Кульбаки не дозволив скинути, поки конина не охолонить.

Підстароста увійшов до хати і кам'яними сходами скотішов на перший поверх. Хорти бігли за ним. На поверсі, в дверях до одної кімнати стояла жінка. На перший погляд можна було пізнати, що то східний тип.

Була в середніх роках. Колінь, без сумніву, дуже гарна. Волосся чорне, очі чорні. Брови буйні, римський ніс, у-

**ВЕЛИКІ РОКОВИНИ**

Минають дні, минають роки й віки. Протеж є в історії України дні, що їх український літописець увіковічнив, і вони завжди будуть у пам'яті доколін і повсякчасно будуть доповідомом до метових назначень Нації. Такими віковими моментами нашого славного минулого є 22. січень 1918 і 22. січень 1919 р. Ті дві дати — це день проголошення Української Центральної Радию Самостійності України й проголошення на Софійському Майдані Соборності всіх українських земель в одну матерню цілість.

Сьогодні 22. січень 1918 і 1919 р. належать до історії. Нині ті дві дати — це чарівний сон, спогад, що приснився бездольній Нації оце ще недавно, бо ледви 20 і 19 років тому. І проминуть іще десятки років і тільки сивоголові старці будуть розказувати внукам про 22. січня 1918 і 1919 р.

Бо не підуть у забуття золоті легенди слави, мережані дні кріпавого визволення нації, що увіковічилися проголошенням Незалежності й Соборності України. Аджеж у дні 22. січня 1918 р. Україна пробудилася з довголітньої дрімоти в неволі й прийшла дні слави, осяянені кров'ю тисяч синів української нації. В столиці Володимира й Ярослава проголошено, що Україна Вільна, ні від кого Незалежна. "Український Наріде! Твоєю силою, волею, словом утворилася на українській землі свобідна, Українська Народна Республіка". Здійснилась давня мрія Твоєї батьків, борців за волю і право робучого народу.

Від нині Українська Народна Республіка стає самостійною, від нікого Незалежною, Вільною Суверенною Державою Українського Народу". Оце слова IV. Універсалу, проголошеного Центральною Радою в Києві 22. січня 1919 р. В рік опісля, себто 22. січня 1919 р., на Софійському Майдані в столиці України, в Києві, сповнився другий історичний чин української нації. 22. січня 1919 р. проголосила Директорія злуку всіх українських земель в одну Самостійну Соборну Українську Державу. "Від нині во єдино зливаються століттями відірвані одна від одної часті Єдиної України, — Захід-

ньо-Українська, Народна Республіка (Галичина), Буковина, Закарпатська Русь і Наддніпрянська Велика Україна".

Це насправду найбільший день в історії України. Аджеж тоді злучилися в одну матерню цілість усі українські землі, що доти були під чужим пануванням. Непомірна радість панувала в тому дні на Софійській Площі, яка сколихнула багатотисячним народом. На очах учасників того історичного свята заясніли слізи радості.

Так — це була дійсність, це були найкращі дні в історії, які переживав колинебудь український нарід, як і дійсність є, що сьогодні Україна доведена до Голгофи, що над нею знущується ворог — червоний Сталін. В дні 22. січня 1918 і 1919 року досягнув український нарід вершка Слави. Це ті найкращі й найславніші дні нашої історії, яких ніхто й ніколи не зможе стерти, бо вони записані золотими буквами. Це ясна сторінка нашої історії. І розказуватимуть батьки дітям прекрасну, чаром і бодрістю проймаючу, казку: "Був у нас великий день, день, у якому ми мали свою Державу".

Протеж сьогодні Українська Нація знову не гірку чашу сумної дісності. Чому, питає, добути в дні 22. січня 1918 і 1919 р. ми втратили? В сумну годину родилася Воля України, пише історик. Дорогим і трагічно болочим є для нас спогад тих Великих Роковин. Дорогим, бо ми в вогні й крові воєнних пожеж добули Самостійність і Соборність України; а трагічним, бо все те втратили. Та не кидаймо проклятих у бік наших ворогів за нашу програ. Ні! Маймо відвагу бути чесними й сказати собі: за нашу трагедію винуваті в першу чергу ми самі, тимто самі мусимо прийняти на себе тягар наслідків програ. Бо нема таких злих обставин, з яких життєздатна й сильна нація не уишлаб перекожем. За програ винуватий тодішній наш "провід", але теж і маси не були як слід підготовані до великих завдань хвилі.

Пам'ять 22. січня накладає на нас обов'язок не змарнувати цього Великого Дня, але вико-

ристати досвід минулого для вдосконалення душі й волі Нації. Мусимо викресати в душах 40-мільйонної нації віру в власні сили, а не в обман міжнародного братерства й любові. Бо саме через те втратили ми здобутки 22. січня 1918 і 1919 р. Питаємо: Що залишилося сьогодні з усіх надій на вселюдному справедливості? Болочо-ганебний спогад і каяття.

А що залишила та горстка, що повірила в силу меча й у власні сили нації? Лишила славу, що ніколи не вмире; оставила традицію чину, якою житимуть десятки поколінь; оставила заповіт героїзму, самопошви й цілоспалення для вічних ідей нації.

**"ПОБУТОВЕ ЯВИЩЕ"**

Російський письменник українського роду Володимир Королєнко назвав р. 1907 розстріли й шибениці в царській Росії "побутовим явищем". Смертних кар у той час було багато, що до них люди в Росії і за кордоном позивали, як до чогось звичайного. Були гумористи, які навіть петлю, закинуту на шию засудженого на смерть, називали "краваткою Століпін". (Століпін — царський міністер, що роздавав першу російську революцію 1907 р. і в пізніших роках — Ред.). Кара на смерть лишалася "побутовим явищем" також у "робітничо-селянській державі", в СССР. Тільки впродовж останніх двох років бачили "чужі" про "покарання" недавніх терористів, що стояли на найвищих щаблях советської урядової драбини.

Дехто пояснює кріпаву розправу Сталіна з опозиційними комуністами його розстроєними нервами, що, мовляв, доводять його до бжевілля. А проте, можемо сказати за Шекспіром, у цім бжевіллі є своя система.

Чистка партії, чистка червоної армії, чистка "П. У.", чистка "советської дипломатії". Сталінова залізна мітла мете далі. Яка мета цієї чистки? Нашо диктатор винищує найвищих діячів советської влади?

В старинній Греції оповідалось про тирана на острові Самосі, Полікрата. Коли один гість запитав у нього, як треба правити державою, то Полікрат довів його в поле і почав палицею збивати найвищі колоски. Гість зрозумів науку: значить, тиранові, щоб міцно панувати, треба знищити кругом себе все те, що піднімає високо голову. Безперечно, Сталін іде свідомо як не свідомо за цим старим прикладом. Він не хоче мати в своїй державі конкурентів. Сталінові потрібні люди з самостійною думкою; він цинить лише покірних виконавців його волі.

Недавня "чистка" советської дипломатії наробила великого шуму в світі. Не менше десятиків визначних советських дипломатів відкликано з за кордону до Москви. В Москві поставлено до стіни й розстріляно Карахана, що був правдою рукою Троцького й Чічеріна в "героїчній добі" советської дипломатії. І знов світова преса ріжним способом обговорює цю справу, на невідому Сталінського режиму. Бо одно з двох: або всі ті обвинувачення, що їх випикує Сталінова преса проти советських дипломатів, які були, мовляв, агентами чужих держав, є правильні, а тоді, як же вірити іншим, меншим їхнім наступникам? Або все те — неправда, вигадана на те тільки, щоб цих людей знищити, то як же мати діло з таким урядом, що за не-успіхи своєї політики карає

Святкуючи роковини 22. січня, святкуємо першусього пам'ять отої меншости, що творила події, що довели до проголошення отих величких і важливих історичних актів України, себто пам'ять українського воцтва. Вони залишили нам віру в силу національного духа, віру в єдність і нерозривність Нації, яка живе окремими життєм самостійного організму та не може й не сміє мати спільних ідеалів із силами чужого народу, без огляду на те, до якої класи вони належать.

22. січень не піде в забуття. Час буде накладати на пам'ять того дня щораз то ясніший ореол слави. — ("Наш Прапор").

смертю своїх вірних слуг?

Можемо думати, що Сталін не "прибритий мішок зза вула", щоб його не розумів. Але він не робить свідомо, бо ставить собі вищу мету. Сталін знає, що великі революції були ліквідовані руками самих таких революціонерів. Щоб не бути зліквідованим разом з іншими, він сам стає ліквідатором революції. Ми бачимо, як він викидає з діравого човна все те, що було написане на прапорах революції: замисць колишнього космополітизму Сталін узаконює московський націоналізм; замисць рівності — гієрархію; на місце "світової революції" — "єдину неділимую батьківщину" — СССР; на місце волі, робітників і селян — волю "геніального провідника" — "батька народів". Влада Сталіна куди більша, ніж влада самодержця царя Миколи. Цю необмежену владу Сталін хоче закріпити так, щоб не було ні в кого бажання її вирвати йому з рук. Тому він "збиває високі колоски", щоб лишалися тільки пригнуті низько до землі.

Куди піде Сталін далі, не знає. Історія знає таких "ліквідаторів революції", що завершували свою діяльність монархією. У Римі Юлій Цезар установив свою самовладу 49 року перед Христом. В Англії Кромвел теж використав революцію для себе, ставши "лордом — протектором". Наполеон у Франції став царем, хоч був свого часу оборонцем революції проти монархістів.

Яку "дегальну форму" для своєї самовлади вибере Сталін, покаже недалека будучність. В кожному разі нема сумніву, що він, винищуючи все самостійне, яке стоїть вище призначеного рівня, хоче протоптати шлях для себе.

П. М.

Приязнь багатьох людей є лише підготовою до неприязни. (Гебель).

Жінка це вірець запашної рожі — розцвітає рано, вяне вечором. (Шекспір).

Недуга робить приємним здоров'я, зло — добро, голод — ситність, втома — спочинок. (Геракліт).

Море — це найчистіша й найнечистіша стихія: для риби це вода, здатна до пиття і спасення; для людей — нестерпна та шкідлива. (Геракліт).

Колиб хлопців не карати та дивитися крізь пальці на їх вибрики, то яка молодість із них виростає? (Гете).

**ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ**

С. Ф., Ірвінгтон, Н. Дж. — Можемо подати тільки коротко. Таку акцію веде тепер майже кожна громада.

**ПРАВДА ПРО СОЮЗ — ЦЕ НАЙКРАЩА ДЛЯ НЬОГО РЕКОМЕНДАЦІЯ.**

НАРОДНИЙ ФОНД.

Попередньо ми вияснили потреби запомогового фонду і конвенційного. А тепер вияснимо потреби народного фонду.

На народний фонд кожний член У. Н. Союзу платить 2 центи на місяць, річно 24 центи. Здається, що навіть булоб соромно розписуватись широко про те, чи цей фонд потрібний. Знаємо, що кожний нарід відчуває симпатію до своїх рідних. І мігранти відчувають природно тесаме. Всім загально відомо, скільки жертвували ірландські мігранти для своїх братів у старім краю; скільки жертвували чехи, литовці, поляки, а понад усе, скільки жертвували жиди. Відоме також добре й те, скільки тепер жертвувють китайці. Так уже на світі є, що людина співчуває зо своїми кровю спорідненими країнами, а це співчуття є саме найважливішою духовною прикметою чоловіка. Того почуття ніхто не сміє викорнювати, навики, його старається скріпити як світське виховання, так і релігія.

А чи ми маємо бути іншими? Неже ми мали би безміслосердно махнути рукою на змагання наших братів у старім краю й організованим способом, в рамках нашого У. Н. Союзу, відмовитись бодай трошки чимсь попомогти нашим братам і на їх суспільні потреби зложити якусь жертву?

Скаже дехто: "А, У. Н. Союз є асекундарна компанія, а не гуманітарна. Коли хтось хоче давати якусь жертву, то хай дає поза Союзом".

Така думка помилкова. Коли ми подивимось на американські фінансові чи чисто бизнесові інституції, то побачимо, що майже кожна з них жертвує що року на якісь гуманітарні цілі. Чи то на університет, чи на вбогих, чи на сироти, чи на церкву, чи на шпиталь, а всетаки жертвує. Чому не малиб цього робити ми? Чому ми маємо бути гірші?

Цей народний фонд, що виносить на місяць менше ніж ціна одної газети, вчить нас лідче чогось: він учить нас маленькими але витревалими латками творити великі річи. А саме нам, українцям, такого морального вишколу дуже потрібно. Бо ми, коли нас хтось гарячо промовою розкалобить, готові нараз дати і велику жертву. Але коли запал проміне, ми вже не хочемо дати ні малої жертви. А поправді мали, але сталі жертви є успішніші, і навіть більш своєю сумою. Якби ми вміли стало й витревало давати жертви, тоті жертви не булиб нам ніяким тягаром, а ми моглиб сто разів стільки зібрати. Якби кожний українець у Злучених Державах Америки жертвував одного долара на рік, то це далоб шонайменше 500 тисяч доларів!

Отож той маленький народний фонд не тільки є очевидним доказом любові до наших братів у Ріднім Краю і доказом нашої людяности, але він іще є для нас наукою, моральним вишколом, гартом у громадянській дисципліні.

Це також творці У. Н. Союзу мали на увазі, коли ухвалювали цей фонд, а потім завжди затверджували.

А тут, в Америці, чи не треба нам помагати розвоєві нашої культури? Чи не треба підпомагати нашу молодість, що виказує таланти? Чи не треба допомагати ріжним видавництвам для молоді, що виходять англійською мовою? Так, треба. І У. Н. Союз це робить. Чи може повинен перестати це робити? Коли ні, то треба розуміти, що на те треба фондів.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО  
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО  
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

(Дальше буде).



# КОМУНІКАТ

у справі концертів Марії Соклі  
і Антона Рудницького.

## З ДНЯ

ПІЗНІ ІВАНИ.

Приїхавши ледви перед 5-ма тижнями до Америки з метою дати низку концертів у користь будови Першого Українського Шпиталу „Народної Лічниці“ у Львові, ми, згідно наші проекти концерти, зустрілися з виявами великого зацікавлення со сторони українських громад у різних містах Америки. З різних сторін дістали ми і дістаємо запрошення прийти з концертом; різні громади хочуть причинитися тим способом до будови Першого Українського Шпиталу і своєю лептою. Та час нашого перебування в Америці обмежений до травня. Тому, щоб ввести в організацію наших концертів денку пильність, що дозволила нам дати концерти скрізь, де нас запрошують, і ні одній громаді та місту не відмовити, подаємо до відома, в яких місцевостях наші концерти вже підготовляються, згідно звітків уже прийшли зголошення, й одночасно просимо всі громади і міста, які хотілиб організувати в себе наш концерт, а досі ще у цій справі не зголосилися, щоб зробили це якнайскорше. Просимо при цьому звернути увагу на нижче поданий приблизний план нашої концертної тури і відповідно до того, в якій околиці в якому часі будемо, планувати речення концерту в себе. Просимо по можливості брати під увагу не лише неділі, але й інші дні, бо неділі куди менше, як зголошень, і в деяких місцях, як напр. у Березні, всі неділі вже заняті містами, які зголосилися раніше.

Ось список цих місцевостей, які вже організують у себе наші концерти, згідно в цій справі вже з нами листуються:

- 23 січня: Честер.
- 29. січня: Ньюарк.
- 30. січня: Болтімор.
- 6 лютого: Клівленд.
- 13. лютого: Нью Йорк.

У лютому намічені ще концерти в околиці Нью Йорку і Пітсбурга.

У Березні: Гемтремк, Бофало, Шікаго, Торонто, Рочестер. Крім того зголошені ще й такі місцевості: Трентон, Перт Ахбой, Елізабет, Пітсфілд, Джерзі Сіті і Скрантон.

Отже просимо всі місцевості, які хотілиб організувати в себе наш концерт, написати якнайскорше та подати одночасно день, — або ще ліпше, два дні до вибору — який даний місцевості найбільше відповідав би, беручи під увагу поданий розклад нашої тури. Просимо нові місцевості орієнтуватися головню на квітень і травень.

Наша адреса:

ANTIN RUDNITZKY,  
с/о М. О. Hayvoronsky  
68—10 Continental Avenue,  
Forest Hills, L. I., N. Y.

Марія Соклі і  
Антін Рудницький.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО  
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО  
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

## Еміграція зо Старого Краю

Корабельна Лінія Кюнарда Гвайт Стар має від польського уряду концесію перевозити емігрантів зо Старого Краю до Америки. Використайте цю нагоду і дістаньте для своїх кривних, котрих ви наміряєте спровадити з Польщі, корабельні карти на найновіший і найшвидший корабель Кюнарда QUEEN MARY, або славні великобританські моторові RIA, AQUATANA, або найбільші великобританські моторові — GEORGIC і BRITANIC. — Ваші своїякі дістануть від службовців Лінії Кюнарда Гвайт Стар у Варшаві, Кракові, Львові і Гдині шкору й справну обслугу.

По ближчій інформації вдавайтесь до місцевого корабельного агента або до:

**CUNARD WHITE STAR**  
25 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

до дому дві години пізніше. Жінка і діти стратили дві години, чекаючи на нього з обідом. А жінка і діти може умовились десь вийти до знайомих. Спізнюючись, вони змусли своїх знайомих стратити дві години. І так без кінця: одно спізнєння потягає за собою інше.

### БРАК ЗМІСЛУ ЧАСУ.

Здається, що в нас дуже слабо розвинений змісл часу. Нераз здається, що в нашій організмі нема наставленого „тілесного годинника“, який у кожній хвилі говорив би чоловікові, що час рухатися, час одягатися, час іти... Чужинці мають такий „тілесний годинник“, тому точність не представляє для них якоїсь спеціальної напруги, чи прикраси. Вони є точні підсвідомо. Зате для наших людей — тяжко.

Коли вистава, чи концерт, або мітинг має відбутися в 8-мій годині, то під до восьмої чоловік іше сидить собі вгидно влома і думає: „Ще до сить часу“. Приходить восьма. Вже трохи він починає непокоїтися і бачить, що такі вже треба щось робити. Він починає готитися і одягатися. Притім цілком забув про час. Вже дев'ята. Щойно тепер він мов просипляється і давай лаяти жінку, що не добре зробила те, або це. Щойно годину пізніше він дістає „свідомість часу“ і починає робити те, що повинен був зробити годину раніше.

### ЖІНКИ.

Та треба признати, що жінки дуже часто є дійсно причиною нашого спізнювання. Вони спізнюються головню тоді, коли зачнуть причепурюватися. Тоді вони так захоплюються самі собою, що для них час не існує. Всі годинники на світі припинені тоді. Чоловік не раз лютиться, натягає свій плащ, знов скидає, та безустанно накликує: „Ходи, жіночко, бо ми спізнюємося“. Фактично вони вже годину спізнились, але він кричить, що „спізнюємося“.

Вкінці виходить. Жінка йоволі забуває про себе і зачинає чоловікові докоряти: „Що ти на мене кричиш, чого Го-ниш мною? Мені обридли ті твої воркотіння. Та ж я мушу якось прибиратися. Чи ти хочеш, щоб я йшла між людей розхристана як страхопуд? Що інші люди на те скажуть? Скажуть: ось як доробилася за своїм чоловіком“.

„Та вже будь тихо“, відповідає чоловік. Він уже змяк в серці признає жіночій рацію.

А воно так, що ніби рбое мають рацію, але на концерт всетяки спізнились півтори години.

### ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 1-го січня помер Василь Бабій, член Тов. Запорозька Січ у Вунсакет, Р. А., від. 206 У. Н. Союзу. Помер по короткій недугі, незадувшись лише 25 годни. Покійний походив з села Туріпка, повіт Скалат, Галичина. Оставив жінку і 8 дітей: Анну, Петра, Івана, Мирона, Марію, Михайла, Володимира й Данила. З них Марія й Михайло є членами Молодежного Департаменту У. Н. Союзу.

Покійний вступив до У. Н. Союзу 15 грудня 1928 р. Похорон відбувся 4-го січня з дому жалоби й української православної церкви.

Н. Вещал, секр.

## ДОБРА КНИЖКА

### ЦЕ ГАРНИЙ ДАРУНОК

НА ДАРУНКИ ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ НАДАЮТЬСЯ:

#### ГІРКИЙ ТО СМІХ

Тут автор, Степан Шухевич, оповідає, не жалюючи себе, з мужескою твердістю, про світогу війну. \$1.00

#### ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА В СВІТОВІЙ ВІЙНІ

Славний чеський письменник Ярослав Гашек представляє насмішливого вояка, що до війни не належить та пробує з неї вийти хитро, мудро, невеликим коштом. 1.00

2) Швейк на фронті 1.00

#### ГЕТЬМАН МАЗЕПА

Історична повість Данила Мордовця про цей критичний період української історії, в двох частях, оправлених разом 1.25

#### ІДУ НА ВАС

Новий український письменник Юліан Опільський з'являє малювати цю повістю славні часи великого українського князя Святослава, що правив у другій половині 10-го століття й ходив у похід на Дунай 1.25

#### ЗАМОК У КАРПАТАХ

Французький письменник Жіль Верн, відомий у цілому світі зо своїх повістей про пригоди, бере тут собі героя з українського народу та малює життя в українських Карпатах 1.50

#### ГАЙДАМАКИ

Всі ми знаємо безсмертну історичну поему найбільшого українського поета Тараса Шевченка, але чи має ваш приятель це видання, пречудно ілюстроване українським мистцем А. Г. Сластьоною, у великій формі (13 цалів виширш, 17 цалів завдовжки)? 1) у паперовій оправі 1.50

2) у полотноній оправі 2.50

3) у локусовій оправі 3.50



#### БЕНКЕТ У ЛИСЯНЦІ.

(Ілюстрація до локусового видання Шевченкових „Гайдамаків“, значно поменшена).

#### НА ДАРУНКИ ДЛЯ ЖІНОК І ДІВЧАТ НАДАЮТЬСЯ:

##### ЦАРІВНА

Відома українська авторка Ольга Кобилянська малює тут надзвичайну жіночу постанть, що дивиться з погордою на дрібні буденні інтереси і борється з надлюдським завзяттям за повне зрівняння пригнобленої жінки 2.50

##### ТВОРИ МАРКА ВОВЧКА

Під цим чоловічим іменем Марія Вілінська, замужна за Марковича, писала безсмертні твори, в котрих малювала тяжку долю української жінки 1.25

##### В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА

Романтичне оповідання Ольги Кобилянської про молодого парубка, що кохається в двох дівчатах 1.00

##### ОЛЮНЬКА

Андрій Чайковський малює долю безталанної Олюньки, а притому цікаве життя ходоцької шляхти 1.25

##### ВІДРОДЖЕННЯ

Великий московський письменник Лев граф Толстой малює в цій великій повісті, як шляхтич доводить дівчину до упадку, в котрім вона остаточно стає на суд як убивниці; доля немовби покликана звідника на судню зведеної, але на правду нате, щоб дати йому нагоду зрозуміти свій учинок (в трох частях, у двох томах) 2.50

#### НА ДАРУНКИ ДЛЯ МОЛОДІ НАДАЮТЬСЯ:

##### РОКСОЛЯНА

Повість з часів татарських нападів на Україну, оповідає про те, як українська дівчина попала бранкою в татарську неволю, а потім стала в Туреччині одинокою жінокою султана (з образками Михайла Фартуха) 1.50

##### МАЛІ ГЕРОІ

16 різних оповідань про різні героїські вчинки дітей (з ілюстраціями) 1.85

##### ОДАРКА

Оповідання Андрія Чайковського для дітей (з малюнками Петра Андрусева) 1.35

##### ПРИГОДИ КАЧУРИКА

Цікаве оповідання Б. Герца (з ілюстраціями) 1.15

##### ДІД ЯКІВ

Оповідання для молоді Федора Дудка (з ілюстраціями Ю. Кирієнка) 1.15

Перешлемо ваше замовлення просто на адресу того, кому Ви хочете цей дарунок зробити, а на кожній книжці випишемо ймення даруючого та ймення одбавленого:

Замовлення перешлийте на адресу „Свободи“:

“СВОБОДА”

81 83 Grand St., Jersey City, N. J.

## З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬОАРК, Н. ДЖ.

### Пам'ятали про вбогих.

Минуло Різдво. А з ним минули різдвяні радощі й смутки. Багато з нас засідали на Свят-Вечір до столу, заставленого обильню різними стравами. І не подумали, що є між нами і такі, що не мають у той вечір що їсти. Чорноморська Січ у Ньюарку про те пам'ятала. В дні 4. січня влаштувала при допомозі д-ра М. Янквича забаву, з якої дохід призначено на „святісні коштики“. Разом з грошевими пожертвами зібрано \$119.20. Розходу було \$44.63. За решту куплено 20 „святісних кошків“, які роздано потребуючим. Дано ще допомогу хворому, що є в санаторії у Вероні. Щира подяка тим, що зложили дарунки і жертви.

Софія Фелло.

### ПАСЕИК, Н. ДЖ.

#### Посвячення прапорів.

Дня 28. листопада м. р. тов. ім. Т. Шевченка, від. 42 У. Н. С. в Пасейку святкував торжественне посвячення відділових прапорів. У святі брали участь: Братство св. Миколая, від. 97 У. Н. С., і відділ 182 У. С., і відділ 182 У. Н. С. Посвячення відбулося в укр. прав. церкві і його довершив парох згаданого парохії, о. В. Дяків.

Підчас богослуження всі згадані відділи станули до асисті зо своїми прапорами. По посвяченні о. Дяків відправив папахиду за померлих членів згаданого відділу. Також виголосив о. Дяків гарячу промову, в якій згадав про У. Н. Союз, могутню запомогову організацію яку він собою уявляє, та закликав присутніх вступати в члени цієї організації. Також побажав найкращого розвитку цілому У. Н. Союзові, а 42 відділові зокрема. Далі закликав присутніх зложити жертви для 42 відділу на покриття коштів.

На свято прибув головний урядник У. Н. Союзу, Роман Слободян, з родиною. Збіркову в церкві знявся о. Дяків. Збірка принесла \$61.46. Привітний дар зложили отсі відділи і присутні члени: Братство св. Миколая, від. 182 У. Н. С., і від. 97 У. Н. С. — оба по \$5; члени, присутні в церкві: Р. Слободян, гол. фін. секретар-касієр У. Н. С., \$5; Михайло Табачук \$2; по \$1: М. Припхан, П. Головачук, Анастасія Лукань, В. Лелит, М. Лелит, Ф. Фінкман, В. Юсипчук, В. Сметана, М. Гуцаліюк, М. Вільх, Н. Непих, І. Роздзябик, О. Зубар, І. Живіцький, М. Кость, Т. Скоробагатий, Ф. Гулька, Д. Довганюк, Анна Фенік, М. Лукань, Юстина Довганюк, В. Балагурак, П. Мікула, О. Свита, Укр. прав. парохія, Укр. Св. Св. Клоб \$2. Ця сума пішла на покриття видатків посвячення прапорів.

Зараз по відправі відбувся в церковній салі спільний обід, який відкрив голова 42 відділу, Ф. Гулька. На тостмайстра він покликав з боку комітету М. Припхана, який з черги попросив о. Дякова, щоб розпочав свято молитвою. Після молитви М. Припхан закликав присутніх привітати головню фінансового секретаря-касієра У. Н. Союзу, Р. Слободяна, повстанням з місць, по чим гості приступили до гостини.

По обіді тостмайстер просив гостей забирати слово і виголосувати привіти. Були покликані представники всіх українських організацій у такому порядку: о. Дяків виголосив організаційну промову, в імені місцевої парохії говорив М. Кость, від братства св. Миколая представник Д. Фінкман, від відділу 97 У. Н. Союзу голова Т. Скоробагатий, від

22. 1. 1919!

Софійські дзвони задзвонили, Київ здригнувся від гармат, Настала радість волі України Ген від Кавказу аж до Карпат.

Вгорі над Києвом високо Пропор свобідно залопотів І дався чути з уст всього люду Веселий серія й душі спів.

Здалились землі України, З граней нестало ні салу, І світ побачив перед собою Одну Україну — аш вільну.

Воскресла наша Україна, Трісли кайдани вікові, І брат зів'язав з рідним братом В ті хвилі радості вільні.

Софійські дзвони задзвонили, Дня всміхнулася до нас І світу радість голосила Про цей зеданий великий час.

Микола Горішній.

відділу 182 У. Н. С. голова І. Живіцький, від відділу 42 У. Н. С. фін. секр. П. Головачук і рек. секр. В. Юсипчук. Від головної канцелярії У. Н. Союзу Р. Слободян, який виголосив одногдинну промову, за яку присутні нагородили його рісними оплесками.

Фін. секр. М. Табачук у своїй промові завізав присутніх зложити жертви на українську визвольну акцію. Промови продовжались, а о. Дяків зібрав тимчасом \$24.30. Ці гроші вислано до Обеднання. Дальші промови були: М. Філь, касієр 182 від. У. Н. С.; В. Лелит, касієр 42 в. У. Н. С.; П. Мики-тен, П. Микла, І. Шафран, В. Сметана, О. Зубар, М. Лукань, Д. Фінкман, який репрезентував Укр. Лемківську Організацію. Далі промовляв І. Сагайдачний, представник У. Н. Помочі.

По скінченні програми тост-майстер подякував усім за гарні привіти і за жертви й віддав провід свята голові 42 від., Ф. Гульці, який закінчив його пісню „Ще не вмерла Україна“.

За комітет:

М. Припхан.

### ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 19-го січня м. р. помер у Нью Йорку нагоду смертю Михайло Скобінський, член 130 відділу У. Н. Союзу. Покійний прийшов з переступним листом в місцево вересню 1937 р., з 241 відділу у Вунсакет, Р. А. У тім відділі був фінансовим секретарем і дописувачем до „Свободи“.

Похорон відбувся в суботу, дня 22-го січня 1938, в годині 10. рано з похоронного заведення Ів. Буньки, 437 Іст 5-та вулиця, Нью Йорк. Похоронна відправа відбулася в церкві св. Володимира при 14 вул. у Нью Йорку. Всі члени 130 відділу і Бр. св. Володимира мають обов'язково прийти на означений час і адрес і взяти участь в похороні.

М. Коваль, секр.

### ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. На річних зборах Тов. „Свобода“, від. 260, відбувся такий уряд: Маріо Кавалець, през.; Марія Бандура, заст.; Олена Кульчицька, секр.; Марія Білованська, заст.; Анна Паула, кас.; п-ні Турчик, заст.; контролерки книжок: Анна Задвоцька і Марія Базар. Просимо догуючих членів прийти і вірнівати свої залегасті, щоб не нарадитися на суспензу, бо у відділовій касі нема грошей на покриття залегастей членів. — Олена Кульчицька, секр.; 707 College Ave., Cleveland, Ohio.

### НА ВАКАШ.



Клодет Колберт, відом. а фільмова зірка, поїхала кораблем „Конте ді Савоя“ на зимові вакації до Ст. Моріу, в Швайцарії. Вона каже, що це її перші вакації за останніх 8 літ. Вона недавно грала в штудіо „Блюбїрдс Ейт Вайф“ („Восьма жінка Синьої Бороголова Т. Скоробагатий, від



### РЕВМАТИЗМ ЗДЕРЖАНИЙ УПРОДОВЖ 48 ГОДИН.

Новий лік нью-йорського лікаря приносить шість тисячам. — Прогнози ревматичну доцільність зовсім спокійні, з сугубою і з м'язів.

БОЛІ ПРОМИНАЮТЬ ЗВІЧАЙНО ПЕРШОГО ДНЯ.

Отрути у вашій крові спричинюють ревматичні болі, задержаність та напругу і не дають вам свободи руху без докучливих болів. Щоб поліпшити свої страждання, ви можете увільнити свою кров від отрути і докторова нова медицина робить це швидко. Не має в собі дурману — безпечна для молодих і старих, не чинить небезпечних серйозних наслідків цей лік BARUVACOL, ви можете спробувати його на отвір ретельний пропозиції: випити отсеголошення і змивати його водою зразом з вашим лавином і адресою до: Atkins Laboratory, 44 East 63rd Street, New York City. (Можете теж прийняти, особисто). Грошей не просить. Заплатити поштові \$1.85 і кілька центів за доставлення (C.O.D.). Коли він принесе вам Барувакол, уживайте його дві доби (48 годин). Як не почувте поліпшення, то незукитий лік зверніть, а ми вам відішлемо вам \$1.85. Пошто терміни ще один день. Години: 10 до 4.

### БОЛІ НІГ.

Ранні на ногах, опухлі ноги, набряли, біль, болячі ноги, слабкі (запалення жила), напухли або болячі коліна чи іксточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 вечір, в понеділок і четверг від 1 до 8:30 вечір. Нема урядових годин у неділю.

Говоримо українською мовою.

### Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City  
Вашько Бродвей.  
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

### ЧОЛОВІКИ І ЖІНОЧІ НЕДОМАГАННЯ

ЛІКУЮ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ. ВДОВОЛЮЮЧИ І ШВИДКІ ВИСЛІДИ.

Порадьтеся д-ра Зінса в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катару і хронічних боляків, нерва і загальної ослабленості, шлункових і кишкових недуг, гемороїдів і інших відходних забурень, що справляють біль та негідність, лумбага, сиктис, невралгії, запалення нерва (норайтис) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легенів, відділових недуг, печіночних забурень і інших чоловічих і жіночих недуг, а коли маєте які небуздь недомогання, що їх не розумієте, порадьтеся довірливо мені, я вам все вясню.

Мой щини умірковані.

Оглядання (Examination) даром і довірно.

Екзамінація крові, лабораторні досліді, проміні X (екс), сироватка і априскувальні щеплення.

### DR. L. ZINS

Повіх 25-літня практика.

110 East 16 St. N. Y.

(між Юніон Сквер і Ірайнг Плейс)  
ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділю від 9 рано до 3 пополудня. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

### ЧОЛОВІКИ І ЖІНОЧІ НЕДОМАГАННЯ

ЛІКУЮ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ. ВДОВОЛЮЮЧИ І ШВИДКІ ВИСЛІДИ.

Порадьтеся д-ра Зінса в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катару і хронічних боляків, нерва і загальної ослабленості, шлункових і кишкових недуг, гемороїдів і інших відходних забурень, що справляють біль та негідність, лумбага, сиктис, невралгії, запалення нерва (норайтис) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легенів, відділових недуг, печіночних забурень і інших чоловічих і жіночих недуг, а коли маєте які небуздь недомогання, що їх не розумієте, порадьтеся довірливо мені, я вам все вясню.

Мой щини умірковані.

Оглядання (Examination) даром і довірно.

Екзамінація крові, лабораторні досліді, проміні X (екс), сироватка і априскувальні щеплення.

### DR. L. ZINS

Повіх 25-літня практика.

110 East 16 St. N. Y.

(між Юніон Сквер і Ірайнг Плейс)  
ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділю від 9 рано до 3 пополудня. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

### ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ

Коли Мувіро впав без при- томности на землю, кілька з його вояків хотіли лімстити смерть свого-ватажка і кину- лися з піднесеними ножами на сторожів Удаля. Але сторожі тільки відступили на кілька кроків від них і не пробували навіть уживати зброї у влас- ній обороні, бо вояки Мувіра, спаралізовані отруєю, скоро самі повалились на землю.

### UKRAINIAN WEEKLY (Concluded)

#### TEAM APPEALS FOR SUPPORT

The Rochester St. Josephs basketball team is rolling smoothly along, gaining victories over some of the best teams around these parts, and thus far its record consists of seven wins in eight starts, which is a good record indeed. The one defeat was at the hands of the Camera Works team (which is undefeated in the Industrial League) and even then it was lost by one point, which is nothing to be ashamed of.

And yet, despite its fine record, the sorry fact is that our team has no support from the Ukrainian public.

I don't know what is wrong, but it sure would be a "break" if some of our people especially the youth, would come out to support our team. After all, our player can't play to bare walls all the time. It will be a long time before another such fine squad can be assembled as the one now.

Our squad beat Auburn, which has a good team every season, and since then it has been strengthened by the addition of two college stars and also the return of several former high school players. I appeal, therefore, to our people both young and old, to give our team some support, to come out to our games and encourage the boys with both your presence and cheers. Our team is on its way to a title, so help the boys along.

Below is our record:

|                        |                      |
|------------------------|----------------------|
| St. Jos. Visitors      |                      |
| Cossacks               | 19 18                |
| Alumni                 | 38 32                |
| Malers—Y.M.C.A. Champs | 33 24                |
| Camera Works           | 39 40                |
| Irondiquoit Towns Team | 39 27                |
| East Rochester         | 38 29                |
| Auburn Ukes            | 43 34                |
| Fairport Celtics       | 43 21                |
| St. Josephs average    | —35.5 per game       |
| Visitors               | —28 points per game. |
| For games write        | VINCENT KOWBA        |
|                        | 469 Ormond Street    |
|                        | Rochester, N. Y.     |

#### EAGLES VICTORIOUS OVER HOLY NAME SOCIETY

(Reported by Michael Tizio)

The Ukrainian-American Eagles defeated the strong Jersey City Holy Name Society in a basketball game played recently in Jersey City, the final score being 25-11. Benny Melko of the Eagle five scored ten points and Murphy, another Eagle, scored six points. Barna, Furka, Syby, Zappie and Zydiak of the Holy Name Society managed to garner two points each. The Eagles are anxious to book games with other Ukrainian teams and all interested persons are asked to communicate with Michael Tizio, 169 Hopkins Avenue, Jersey City, N. J.

THEODORE LUTWIAK.

#### WILKES BARRE CLUB ELECTS OFFICERS

At the Ukrainian Youth Club's third yearly meeting, held December 30, at 833 N. Washington St., the following officers were elected: Myron Shpur, reelected as President for the third time; Stefania Lawny, reelected as Secretary for the third time too; Peter C. Zumchak, Vice-President; John Hrenchick, Treasurer; Peter Elko, Sergeant-at-Arms; Alex Leciston and Mildred Hlywa, Auditors; Jerry Shpur, Publicity Secretary.

Last year was an active and

interesting one for the chartered U.Y.C. It held several parties, a play, a dance, an outing, lectures, a banquet, and a "Ukrainian Evening."

During the next few months, the club plans to have a Booster Night, a play, and its annual dance.

The U.Y.C.'s basketball team has shown an exceptionally fine record for this season. They played 10 games and won 7. The last 4 games were victories over some of the fastest teams in the valley. On January 25 they will play the Ukrainian St. Clair Robins.

A membership drive will be open soon to those who would like to join.

JERRY SHPUR, 65 Brookside St., Wilkes-Barre, Pa.

#### WILKES-BARRE CHOR CHOICE OFFICERS

The Ukrainian choir "Bandura" of Wilkes-Barre had an election of officers at a recent meeting. Those elected for the new year are: Peter C. Zumchak, President; Charles Baruta, Naticoke, Vice-President; Stefania Lawny, Secretary; Jerry Shpur, Treasurer; and Myron Shpur, Publicity Secretary.

The choir, organized Oct. 3, 1937, had then about fifty members. Its membership now has increased to about seventy members, drawn from Wilkes-Barre, Naticoke, Edwardsville, Hanover, Breslau and surrounding towns.

Rehearsals are held every Sun-

#### СТАЙВЕСАНТ ГАЙСКУЛ ОДІТОРИМ,

15-та вул. коло 2-го ЕВЕНЮ, НЬО ЙОРК, Н. Й.

6-го ЛЮТОГО Ц. Р. ПОЧАТОК в ГОД. 7:30

Синичкова Орхестра і Хор Укр. Молоді з Н. Й. С. і околиці уладжує

ВЕЧІР КОЛЯДОК, ЩЕДРИВОК І НАРОДНОЇ ПІСНІ

в опрацьованні О. Кошиця, Ф. Колески, М. О. Гайворонського, М. Леонтовича, К. Стеценка і інших.

Дірігенти: М. О. Гайворонський і С. Марусевич.

Пояснює слово вголосить І. Кошобинський.

Доході призначені на ведення курсів української мови в Колумбійським Університеті і в Міжнародним Інституті, та на убогих наших студентів в краю.

17,23,68

#### ШИФКАРТИ

на найбільшій та найкращій кораблі на всі прогулянки і до всіх країн. Виготовляємо всі документи, потрібні до подорожі: паспорт, візи, переклад, афідавіти, пенсії, і тому наші пасажери не мають клопотів в дорозі.

ДОЛІЖИ послідуємо до всіх країн ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на останній почті під повною гарантією. ПОМАГАЄМО недержавним легалізуватися відповідно до нових законів.

ПОЛАГОДЖУЄМО СТАРОКРАЕВІ СПРАВИ відповідно до теперішніх обов'язкових законів в краю. Контракти, повноваження, акти даровизни, довідки скрити і всі інші документи.

Продаємо ДОМИ та річки бізнесу по дуже приступних цінах. Голоситься у всіх справах до нашого НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА по совісній пораді та ретельну обслугову.

### S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ю і Е. Еваню А.), NEW YORK, N. Y.

#### НАША ЗАСАДА.

Наша засада щодо особистості услуги є строга. Ми трактуємо всіх однаково, без уваги на піну, яку родина хоче за- платити.

Особисту услугу і зацікавлення даємо радо кожному, хто до нас зголосить- ся.

### STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

day at 4 p. m. at the Ukrainian Hall, 833 N. Washington Street, Wilkes-Barre.

Stefan Lupinetsky, of Dickson City is the choir Director. Through his efforts, the choir has learned many beautiful Ukrainian songs.

Plans were discussed to hold a concert sometime in February.

MYRON SHPUR, 65 Brookside Street, Wilkes-Barre, Pa.

#### CENTER HOLDS NEW YEAR'S PARTY

On Saturday night, January 1, 1938, the Ukrainian Cultural Centre started the New Year in a hilarious fashion at the Ukrainian Hall, 849 N. Franklin Street, Philadelphia, Penna.

There was a large representation of Ukrainian youth from, Yonkers, N. Y., Newark, N. J., Jersey City, N. J., Camden, N. J., Pittsburgh, Pa., Allentown, Pa., Bridgeport, Pa., and Wilmington, Del.

One of the highlights of the evening was the basketball game, in which the Allentown Uke's defeated the Philadelphia Ukrainians.

Soon after the game, colorful hats, noisemakers, streamers, and confetti were scattered around and it wasn't long before the party was in full swing. Delicious delicacies and drinks were served, games were played, folk songs were sung, and last but not least prizes were given to the lucky persons that

won in either the bingo or card games.

A very enjoyable time was had by all, and the youth dwindled away as the clock struck 1 for the second day of the New Year.

MARY B. THOMAS.

#### BOYS—LEARN HOW TO DANCE U.C.C. GIRLS WILL TEACH YOU HOW

Can you dance? If not, then the girls at the "Ukrainian Cultural Centre in Philadelphia will teach you how!

Starting January 23rd and continuing every Sunday afternoon thereafter from two to three o'clock at 645 N. 15th St., Philadelphia, every Ukrainian boy now has an opportunity to learn and diminish the increasing membership of our renowned wallflowers.

Lessons will be given painstakingly in privacy and it is the hope that in future dances, the Ukrainian boys will confidently walk up to our girls and ask for a dance instead of watching them glide by in the arms of non-Ukrainians or in the talented few, who, because of the scarcity of Ukrainian male dancers, can get any Ukrainian girl, to accept with a mere twinkle of the eyebrow.

This dancing opportunity may never come again. Don't be bashful! It is open to every Ukrainian boy, and by the way, more volunteer girl dance instructors can be used.

A. Y.

#### ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Для 31-го грудня 1937 р. помер по добрій недугі у віці 70 років жити Іван Рамко, з вулиці Запорозької Ст. у Вулиці Р. А. М. 206 У. Н. Союзу. Покійний походив з села Смолянськ, повіт Томьчак, Галичина. Оставив жінку й трое дітей: Марію, Дмитра й Надію, котра є членницею У. Н. Союзу. Похорон відбудеться 3-го січня з дому жалобів у української церкви.

Н. Вецал, секр.

#### ДИПЛОМАТИЯ СКИНЧИ-ЛАСЬ.

Гсуг Шіг-Інг, китайський амбасадор у Токіо, уступив з японської столиці, як Японія заявила, що відтепер вона буде признавати лише нову адміністрацію в Китаю, себто тих урядників, котрих Японія устанвить.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС "СВОБОДА".

#### ПРОДАЄТЬСЯ ГРОСЕРІЯ

в крамниці делікатесів. Дешевше, 378 1st 10 вул. Нью Йорк. Голоситесь до: S. ANTONOW, 127 Stenton Street, New York.

#### ПОШУКУЮ

ІВАН РЕНЕЛО, родженого в повіті Ско- ле, в Галичині як також ЛЕСЯ ЛА- ГАН, родженого в повіті Вишні- ця, в Буковині. Хто би про них знав або вони самі, нехай напишуть до: A. CHORNOCHUS, 117 E. 17th St. CHICAGO, ILL.

#### Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

Урядові години: Від 1-3 пополудні і від 6-8 вечір. В неділю згідно з умовою 715 SO. 17th ST., NEWARK, N. J. (near Springfield Avenue) Tel. Essex 3-4466.

#### DR. MORRIS SMITH

повідомляє, що перенес свою катедру "ОІА ЧАСО" 240 EAST 22nd STREET NEW YORK CITY (Близько 2nd Avenue).

Урядові години від: 12-2 го після 6-8-01 вечір.

Телефон: STAYvessant 9-1679.

#### УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР.

### Д-р. ОМЕЛЯН ГАРАСИМ

ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

853 N. 5th St. Phila., Pa.

Офісові години: 9-11 рано, 2-4 пополудні і 6-8:30 вечір. В неділю за попереднім умовленням.

Телефон: LOM. 7981.

#### СТАРОКРАЕВИЙ ЛІКАР

### Д-р. М. МІЛОВИЧ

1422 W. GIRARD AVENUE PHILADELPHIA, PA.

ЛІКУЄ внутрішні недуги (це є: недуги серця, легенів, жовудки, кишків, печінок, нирок, крові, жові, перші ревматизм, цукрову хворобу і інші) і полові недуги.

УРЯДОВІ ГОДИНИ: в понеділок, середу, четвер і суботу від 10-2:30; вівторок і п'ятницю 2-3:30.

Телефон: STEvenson 2014

#### Ворог горівки.

Копирніс стрівується із при- ятелем.

— Ходім на чарочку! — ка- же приятель.

— Я антиалькогольник — каже Копирніс.

— Відколи? — дивувався приятель.

— Кожного місяця, почина- ючи від двадцять другого, — відповідає Копирніс.

— Котузі по заслугі.

Вона: Подумай, у що: стару тополину, що ми під нею позна- йомились, ударив грім!

Він: Добре їй так!

#### ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДОСКОНАЛА СПОСІБНІСТЬ для чоловіка, котрий посідає кілька сот доларів, приступити до спілки до виробу лент: Голоситесь між го- диною 6 до 9 вечір до: Mr. D. FONFARA, 340 East 13 Street, New York City. (Apt. 5) 14-7

#### ПОДРОЖ ДО СТАРОГО КРАЮ

НОВИМИ МОТОРОВЦЯМИ ПІЛСУДСКІ І БАТОРИ НАБІЛЖІ ВІДПОВІДІ З НЬО ЙОРКУ: 17- ЛЮТОГО, 19. КВІТНЯ 1-1, 17, 1, 28. ТРАВНЯ.

Ліше туристична і третя класи.

Голоситесь до місцевих агентів або до: GOYNIA-AMERICA LINE 32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

#### На всіх імпрезах і вечірках "Радіона Орхестра"

### М. А. СЕРБЕНСЬКОГО

Обслуговує і найбагатіших.

169 AVE. A, NEW YORK CITY. Телефон: ALgonquin 4-4952

#### Д-р. С. ЧЕРНОВ

Європейський спеціаліст.

Госпіт і в хронічні недуги чоло- віків і жінок — Шкіра і кров. 223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.

Офісові години 10-8; неділю 11-2. Жінка-доктор до обслугову.

Проміні X & флюороскоп \$2.00.

#### НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

Випробоване средство на ревматизм і перестуду, біль в руках, ногах, крижках, змиваю ногам, а поза сиром акції муравлі лазин. Ті недуги уступають по ужиттю "МІЗАР". Великий спокій коштує \$6.25. Малий \$4.25.

Належитість виводити разом з за- мовлення на адресу: CH. LOZINSKI, Dept. S. 2325 N. Mulligan Avenue Chicago, Ill.

#### Д-р. ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenue, NEW YORK, N. Y.

TeL. GRAMERCY 6-2410

Урядові години: рано від 10 до 12 вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12

#### МИРОН ЛІТВІН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжників, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби теле- фонуйте до нас. Обслугову ширя і чесна. — Officer.

383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

#### ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

#### ІВАН БУНЬКО

Новий Український Undertaker заряджує потреби по ціні так низькій, як \$150. Обслугову найкраще.

JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified Funerals at low as \$150. Telephone: Orchard 4-8083

#### ПОДРОЖ ДО СТАРОГО КРАЮ

НОВИМИ МОТОРОВЦЯМИ ПІЛСУДСКІ І БАТОРИ НАБІЛЖІ ВІДПОВІДІ З НЬО ЙОРКУ: 17- ЛЮТОГО, 19. КВІТНЯ 1-1, 17, 1, 28. ТРАВНЯ.

Ліше туристична і третя класи.

Голоситесь до місцевих агентів або до: GOYNIA-AMERICA LINE 32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

#### На всіх імпрезах і вечірках "Радіона Орхестра"

### М. А. СЕРБЕНСЬКОГО

Обслуговує і найбагатіших.

169 AVE. A, NEW YORK CITY. Телефон: ALgonquin 4-4952

#### Д-р. С. ЧЕРНОВ

Європейський спеціаліст.

Госпіт і в хронічні недуги чоло- віків і жінок — Шкіра і кров. 223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.

Офісові години 10-8; неділю 11-2. Жінка-доктор до обслугову.

Проміні X & флюороскоп \$2.00.

#### НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

Випробоване средство на ревматизм і перестуду, біль в руках, ногах, крижках, змиваю ногам, а поза сиром акції муравлі лазин. Ті недуги уступають по ужиттю "МІЗАР". Великий спокій коштує \$6.25. Малий \$4.25.

Належитість виводити разом з за- мовлення на адресу: CH. LOZINSKI, Dept. S. 2325 N. Mulligan Avenue Chicago, Ill.

#### Д-р. ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenue, NEW YORK, N. Y.

TeL. GRAMERCY 6-2410

Урядові години: рано від 10 до 12 вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12

#### МИРОН ЛІТВІН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжників, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби теле- фонуйте до нас. Обслугову ширя і чесна. — Officer.

383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

#### ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

#### ІВАН БУНЬКО

Новий Український Undertaker заряджує потреби по ціні так низькій, як \$150. Обслугову найкраще.

JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified Funerals at low as \$150. Telephone: Orchard 4-8083

#### ІВАН БУНЬКО

Новий Український Undertaker заряджує потреби по ціні так низькій, як \$150. Обслугову найкраще.

JOHN BUNCO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified Funerals at low as \$150. Telephone: Orchard 4-8083